

Илснүлүг ийинен “Үгөспитин харыясына, туга сындыан ийиникте дуулунабыз” деген орус сөптөөк элге баар эбит. Бу элдинен сөөктөрөн, спорт үгөспөрөн үйбүлүгө тулгузунуна, кинилери тирек оюстогон, ийинин дүккө дуулар ордасаткы дуулууну!

Сарсарда өтүүр кылы
лидтэни кырыян сага хотонору
арайылыр. Самей бастын хот
хайайытара Анастасия, Василий
Поповар сарсардаган кырылыах
калдыттары—Дурачы улууна
(оройуна)* баһылыгын
А.Т.Ногонданың. СР
Правительствын ты
хайайыстыбылар Департаментын
сайлагычтын А.В.Афанасьевың. СР
тың хайайыстыбын министрин
сыйлаагытын Н.С.Афанасьевың
улуу тэригдорин сайлагычтарың
Мугудай тэригдорин баһылыгын
К.И.Пермякову уонна да ийиттары



Бүтүгүл төлөп жүрүзүк чакта спорттун салмагы ыктымалына. Бастамадан ээрде тилы жогондук. Бөлүмдү КИПтеринен этиз. Кинни 1957 жылдан Мутулгай бастама механизированный хозопу, типовой дачалары тутарбыл ИИ.Синцевы артынан, 2015 жыл Иван Ильич теребүз 100 жыл буларын тоңоолот. Минни дачан эттес.

СР Правительството на тая ханхай-хэбэйлар Департаментын саййиэнһыла А.В.Афанасиев кылгас юм нһигэр сүрдээк улахан үтө өлөөлүүбүтүн тохойулоото, нһигээк бэйһилэр КИПегэска

Длоро күн ырыштан-тобугунан
докушуптанып, Урун кашан урулур,
хорогор муостаны уктар сани
хамсааныны олоктор уруштан-
лар-айхалтан-лар, сыраны ирлнр
санылганнах үстөр элери эрими,
ситиһинери багытланар.



Улууус баһылыга А.Т. Ноговицын В.М. Синицынны эжурдундир

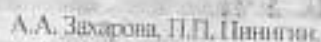
"Нарин" агрохостер эмгэг тийг сэрхээр бастай сайдмалын, үүд бичлэм булар. Куудм Илгохотом республикал правительстволар. Тийг хааайстыбатын министрлелолор, улусуул длаалтылар ойбулхтарын нийн максалтын бөлгөр. Дурачын улун (оройлог) МТ баһылыг А.Тюговичев: „Бу агрохостербыг сана хамсаһын баһылыгын улусулар тийг хааайстыбатын оро которугуу тейуу куус, республикага бастын улусуу буларын эрэнбин. Бу эйгэр катунг оол булсууга бастын эрэгитин илснэбэл. Ойон агрохостер калтын олохтарлар, оловор төрөлүттүгэр, агрохостер, ойбуут бэры дыммулар-сэрэгитнэр максалтын;— дин турал, улус баһылыгын ботулугай примогын ИМВастиев (Хавхар) бх, 3-с исполонгох анал бэно длабрылхын НА Терюнина, 20 сылаах убулхуун Эрдэ сурту Туре бх салаааччылар

СР тышын хайуушьясь бытан министриин сойбузьячыла Н.С.Афанасьев уруук сыйырга "Оскупно-производство-үрүк уорук" деп ытырыны оюн, ан бастан Мугушай хайуушьясь бытан министр провавай хотон тутуллубут, нэл олозу козулунинга эмес бастакылан манга хамсааһын тархыбытын, ошон бүтүн агромастер эмес мангайга үтү башыа буларын чоруктолоу, бу программаны мааран билгичча улахан эппэтинис сукторилыбытын, кышар үлхэрин-амнастарын биллэти бүтүн республика хотон көрөрүн болголот. Николай Степанович "СР тышын хайуушьясь бытан туйгуна" түскө хайуушьялар болгон

Наталья ПУХОВА.

дойду тутун канбасизтигибиз", „Мин—азар багзагабым“, „Мин—азар предпринимателибиз“, „Мин—айар улт уунабым“, „Мин—азар жолотпым“, „Мин—үгүөнү айганчыбым“ хайысхаларга хайлах үлгүнөктөөлөрүн бырайыак оңорон жасалгалай дүүлүктүрүп таанарылар.

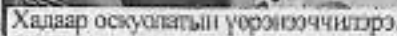
Ошолор камускообиз бырайыактарга алохтоктор, чугастаары уонна ичинин соруктары чоңу көрүрөттөр, хайлах үлгүтөн алохто килтерерге чоңу быланнардыктар. Бастыннарынан „Мин—берүе рыларбыз“ сенгиле Кытапхак огуулатын „Кытапхак юскит“ хамааннана „Кытапхак юскит хайыт“ (сат. IV.

[illegible] CO^2 100000

Бүрхтэйлэриг стенобой коммунискийн 7 секциянан
болод. „Мин—басво рыдарибыл“, „Мин—Олонхо

Маны таһынан „Чуратчы юскит“ дигән эмблеманы
 ыҗаатлаштылар. Бу эмблема авторларынан С.А. Новгородов аты-
 нан Чуратчы орто оскулатын 11-с кытаабын
 уериндорчиге Дайыма Прудына (сал. М.С. Коркина)
 басты.

АЛЕКСИ СТЕФИЛОВ



Бу суруйуубун аахпыттар баҕар мин сыһаларбын хатылыахтара суоҕа...

Түмүтэр ити даганы, «сүттербин» сүтүн сыгытпым, суруйар, «арылым» өссө бөртөгү. Ити кэмиз, «Саха сир» халыкка икки ыстыкпым тарбаста, хаһы даганы суруйун батэмистим. Сотору тахыастара, Ол быһыһтар, «Саха» НКДК-ка ытырынарар, «Сагалар» дон биеримиз кулун борусуа уонна саха сүөгүтүн туһунан кэспиниз кыһылым, Кытааһаһа оскулатын туһунан кылас киннөсө уһулунуом. Билигин эртиттөзө үлөһсөн букаһыннаһык уурдхым, «ыт илэһэ» олохтонум. Онон, эһиниз сырытаспыһа, суруйар-быһыһар баһа баһам. Бүһһиниз барыһыһтар доруобуһаһы, эһиниз буһлууну, мин курдук, «аһыһтарбакһыһтар» баһарыһын.

Иван ПОНОМАРЕВ

Олонхо декадата

Олонхону өрө тутан

Чурапчы түөлбө олонхоһуттарын, кинилэр үйэлэргэ сүппэт айымньыларын—олонхону үйэтигинэ улахан үлэ барар. Ол курдук, М.Белых «Ала Хотовой», А.Кривошапкин—Нуора «Хара дьоруо аттаах Хара Ньургун Бухатыры», И.Оконешников «Тамаллаайы Бэргэн», Н.Дьяконов—Чөлөө «Абыс күнүк сир атаратын иһигэр хаалларар Айдарыкы сир аттаах, айдааннаах үйэ» төрөөбүт Ала Хотовой, К.Федоров—Коскойо Кестоккун «Күн Тэгиэримэ» олонхолоро бачээттэн табыстылар. «Сага олох» хаһыакка М.Герасимова—Синээр «Олонхо эйгэтэ» дин сыһыарыла тигини быспакка нэһиликтэригэр аатырбыт олонхоһуттарын, олонхону чинчийингэ, хомуйууга үлэлээбит дьоммут туһунан матырыйааллары таһаарар.

Олонхо декадата улууска бэрт тэрээһиннээхтик барда. Сэттиннэ 28 күнүгэр Арчы дьэтигэр сүрдэх сүргэх тэрээһин буолла. СР културатын үтүөлээх үлэһитэ, Арчы дьэтин салайааччыта Н.М.Заболоцкая уонна «Түөлбө олонхо» бырайыак ааптара К.М.Тарабукина тэрийиниэринэн, улууспут олонхоһуттарын үйэтигинэ үлэлээбит, «Чурапчы олонхоһуттара», «Уу долгун куттаахтара», «Витамины к столу», «Рассадный картофель в Якутии» кинигэлэри бэлэмнээн, суруйан хаалларбыт учуутал, учуонай—агроном Василий Федотович Ермолаев нэһиликтэригэр үйэтигин тула кэспэтин буолла. Дьоро күн сэттиннэ ый сизирин-туомун толорууттан саҕаланна. «Айгыл» бөлөх хомусчуттара кэлбит дьону хомус дьурусун тыаһынан эбэрээтэллэр. Улуус талааннаах 9 олонхоһуттара: ытык кырдьаҕастыгын саҕалаан «Улыб» уһууаан кыраахы иһилиэччилэригэр дылы олонхолоон иһитиннэрдилэр. Ол курдук, республика бастын олонхо эйгэтэ Николай Петрович Тарасов, олонхо дыкты күүстөх абыллар ыларбыт, кини туттар элэр олонхоһуттарбыт Анатолий Захаров, Настя Алексеева, Саяна Попова уо.д.а. кэлэн олонхоһуттар.

Ити кэнигитэн фольклору хомуйааччы, саха историйтын чинчийээчи Василий Федотович Ермолаев кинигэттин таһаары туһунан кини ис хоһоонноох кэспэтин буолла. Василий Федотович туһунан кытаастык билиһиннэрдэххэ, кини



1929 сыллаахха тохсунньу 25 күнүгэр Боотурускай улууһун Сылай нэһилигин Улахан Күөлүгэр төрөөбүтэ. Оҕо сааһа Кытаанах сиргэр аастыта. Эрдэ тулааһа хаалан аймахтаргар, интернакка, детдомга иһилибитэ. ЧПУ-ну, СГУ естественнэй факультетин, онтон Красноярскайга тыа хаһаайыстыбатын институтун бүтэрбитэ. Учууталынан, оскуола дириэктэринэн, колхозоо бырабыланын бэрэссэдээтэлинэн, отделение управлююшыйнан, оройуоннааҕы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылабынай агрономунан үлэлээбитэ. «Сага олох» хаһыат общественнай корреспонденска этэ. Научнай литератураны хасыһан, олохтоох матырыйааллары мунууһун саха омук фольклорун, этнографиятын, түг былыргы историйтын културатын, сирин оҕоруутун, туһанытын дьаһардаахтык үөрэспитэ.

Василий Федотович Чурапчы олонхоһуттарын дириэник чинчийэн үөрэспитэ. Ол түмүгүнэн, улууска 19-с үйэ иккис, 20-с үйэ бастагы аҕыргыт 167 олонхоһут оҕоро сылдьыбытын, кинилэр 71 араас ааттаах олонхону толорор этилэр дин чуолкайдаабыта. Василий Федотович 1987 сыллаахха Дьукускай куоракка буолбут Бүтүн Союзтааҕы фольклористар конференцияларгар кыттыһы ылбыта уонна «Олонхо термин этимологията» дин оҕорбут иһитиннэригэр научнай эйгэ улахан интэриэһи үөскэппитэ. Кини олонхо музейын Хайахсыкка төрүттүүххэ дин санаатын үлэстэн, «Сага олох» хаһыакка 1991 сыллаахха от ыйын 18 күнүгэр суруйбут эбит. Ол кини баҕа санаатын Мария Андреевна уонна Валерий Петрович Герасимовтар Хайахсыкка Олонхо балаһынан туттаран олоххо киллэрбиттэрэ.

Василий Федотович 1991 сыллаахха сэттиннэ 9 күнүгэр өлбүтэ. Кэспэтин бастаһынан тыл эһит Клара Максимовна гуманитарнай чинчийин институтун кытта ыкса сибээстээхтик үлэһирин билиһиннэрдэ. Билилээх фольклорист, профессор Василий Илларионов Василий Федотович Чурапчы олонхоһуттарын тустарынан өр сылларга дьаһылан үлэлээн, түмүн норуот билиһиннэргэ таһаарыт кылаата соҕумур улахан, олонхону үөрэттигэр, чинчийингэ үлэлэрэ учуонайлар үлэлэрин кытта тэҥнэ турарын, куруук болоттирин ыда. Клара Максимовна кинигэ тахсытыгар улуус олохтоохторо матырыйаалынан көмөлөһүлөрүгэр баҕа санаатын эттэ.

Тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар бииргэ үлэлээбит үлэһиннэхтэрэ Михаил Николаевич Корякин, Василий Петрович Чингитинов кылаас ахтылыгыгар Василий Федотович кини интэриэстээх кини этэ дин, сирин оҕорууга, туһаныга, баһынан урдук үүнүүгэ ыларга, нэһиликтэн хортуппуйу үүнүрүгүгэр, оҕуруот айыһа олохтоохторго элбэх үлэни ыппытын бэлэстээн эттилэр. Бэйэлэрин санааларын үлэстэн кэспэтингэ кыттыстылар: тыа хаһаайыстыбатын специалиһа Мария Ньорустановна Макарова, балта Валентина Васильевна Макарова (Ермолаева), Чурапчытааҕы «Олонхо» ассоциациятын салайааччыта Валерий Петрович Герасимов, Чурапчы нэһилигин дьаһалтатын специалиһа Андрей Николаевич Дьяковскай о.д.а.

Тыл эһит дьон бэри Василий Федотович Ермолаев туһунан ахтылыгы хомуйан, кини олонхоһуттар саха этнографиятыгар, историйтыгар мусту, хомуйбут кини ис хоһоонноох матырыйаалларын мунууһун, чөмчөтөн Олонхо ыһааһын көрсө, үчүгэй кинигэ тахсарыгар баҕа санааларын эттилэр. Кыраайы үөрэтээччи Василий Федотович Ермолаев нэһиликтэригэр бачээттэн таһаары бу кэлэр көлүөнэ ычакка саха героическай эпоһын—олонхону, саха былыргы историйтын билиһиннэргэ, үөрэттигэр биир туһунан да сыаналамат бэлэһин буолуо этэ.

Наталья ЗАХАРОВА.

Бэлиэ түгэн

ЭЛБЭХ ӨНӨНУ
ОҔОРОР КИИН 1 СЫЛА

2013 сыл ахсынны 3 күнүгэр биигини улууспутугар элбэх өнөнү оҕорор кини үлэтин саҕалаабыта. Аан бастаан 12 көрүн оҕоттон саҕалаабыт эбит буолла-хтарына, билигин 43 государственная уонна муниципальная өнөнү нэһиликтэригэр оҕорор. Ол курдук, сир-уот, ГТАС, паспортнай оҕуот, социаль-най, нолуок, пенсионнай, такси көмүлүн биэрин уонна архыыптан туоһу сурук ылыы курдук олус наадалаах, ону таһынан тыа сирин кэлэн сайдыытын сылыгар анаан юридическай консультация өнөтө бааллар.

Элбэх өнөлөөх кини республикабытыгар 2010 сылтан үлэһир, оттон Чурапчы улууһун отделениета 10-нус кини буолар, инникитин хас улуус ахсын арылталара былаанналар.

Кини сүрүн сыалынан—соруугунан нэһиликтэригэр государственной уонна муниципальной өнөлөрү түргүтүү уонна хаачыстыбалаахтык оҕоруу буолар.

Быйыл ахсынны 3 күнүгэр кини аһылыгыта биир сылыгар анаан дьобус дьоро тэрээһин ытыллына. 9 үлэһиттэх илээх-эйэлээх коллектив бу күн ыалдьыттарын көрүстүлэр, миннигэс

туордунан күндүлээтилэр. Аанал номинациялар хаһаайытара „Босхо юридическай көмөнөн туһамыт бастын клиент“—Евдокия Осипова, „Саамай элбэх өнөнөн туһамыт дьэ юргэн“—Мотрена Филиппова, „Саамай аҕа саастаах ытык килийин“—Алексей Романович Аржаков, „2014 с. ахсынны 3 күнүгэр бастагы килийин“—Анастасия Тоголева, „МФЦ саастыкылааҕа“—2013 с. ахсынны 3 күнүгэр төрөөбүт кырачаан Кэтиля Борисова кини начальнига Н.В.Дьяконов иһитинтэн бэлэхтэри тутан үөрдүлэр-көттүлэр.

Бир сыллаах үлэ түмүгүнэн элбэх өнөлөөх кинигэ 6126 кини сылдьыт, ол иһигэр босхо юридическай консультациянан 741 кини туһамыт. Мань таһынан нэһиликтэригэр биирдэ кини үлэһиттэрэ нэһиликтэригэр юрйе сылдьан үлэһиттэр эбит, бу сыл бүтүүтэ нэһиликтэригэр барытын хабар былааннахтар.

Дьобус да буоллар дьонун дааталарынан элбэх өнөлөөх кини үлэһиттэрин эбэрээлигин, инникитин даҕаны үлэлэригэр ситиһилэри баҕарабын!

Наталья ПУХОВА.

Это важно

Оспорить результаты кадастровой стоимости в досудебном порядке можно в Управлении Росреестра по Республике Саха (Якутия)

В 2012 году, при Управлении Росреестра по Республике Саха (Якутия), была создана постоянно действующая Комиссия по рассмотрению споров о результатах определения кадастровой стоимости. Законодательство позволяет заинтересованным лицам оспорить результаты государственной кадастровой оценки в досудебном порядке путем обращения в Комиссию по двум основаниям: использование при определении кадастровой стоимости объектов недвижимости недостоверных данных и определения в отношении объекта недвижимости его рыночной стоимости на дату, по состоянию на которую была установлена его кадастровая стоимость. Ранее оспорить результаты кадастровой стоимости можно было только в суде.

Подать заявление в Комиссию можно с момента внесения в государственный кадастр недвижимости (ГКН) результатов определения кадастровой стоимости и до момента внесения в ГКН сведений, полученных при проведении очередной кадастровой оценки или не позднее пяти лет со дня внесения результатов в ГКН.

Перечень документов, подаваемых с заявлением, следующий:

- кадастровая справка о кадастровой стоимости объекта недвижимости, в которой содержатся сведения об оспариваемых результатах определения кадастровой стоимости;

- нотариально заверенная копия правоустанавливающего документа на объект недвижимости, в случае, если заявление подается лицом, обладающим правом на объект недвижимости;

- в случае, если основанием при подаче заявления является недостоверность указанных сведений, то необходимо предъявить документы, подтверждающие недостоверность сведений об объекте недвижимости, использованных при определении его

кадастровой стоимости;

- в случае, если заявление подается на основании установления в отношении объекта его рыночной стоимости, то нужно представить отчет о подтверждении рыночной стоимости объекта, подготовленный независимой оценочной организацией в виде отчета и положительное экспертное заключение, подготовленное экспертом саморегулируемой организации оценщиков.

Заявления о пересмотре кадастровой стоимости без приложения указанных документов Комиссией не принимаются.

За 11 месяцев 2014 года в Комиссию Управления поступили заявления об оспаривании кадастровой стоимости в отношении 160 земельных участков, по которым проведено 8 заседаний. В основном на Комиссии оспаривались стоимости земельных участков, расположенных на границах промышленных районов республики: Алданский, Ленинский и Мирнинский районы. В подавляющем большинстве, указанные земли используются для размещения объектов производственного, промышленного и складского назначения, а также для размещения полезных ископаемых. Если же говорить о крупных землевладельцах, таких как АК «Алроса» (ОАО), ОАО «ЯТЭК», ОАО «Сахатранснефтегаз», то за указанный период, Комиссией в результате рассмотрения были удовлетворены 63,75% заявлений и 36,25% обращений отказано.

По вопросам оспаривания результатов определения кадастровой стоимости объектов недвижимости в Комиссию, можно обратиться в Управление Росреестра по Республике Саха (Якутия) по адресу: 677000, г. Якутск, пр. Ленина, 4/1, каб.47, а также по телефону: (4112) 42-11-89, (4112) 421320-факс.

Пресс-центр Управления Росреестра по Республике Саха (Якутия).

Ашиг суурьтай тэдгээрийн
рентажын хэмжээг өсгөх, хөрөнгийн
түлбэр буурахыг, Суурьтай тэдгээрийн
хөрөнгийн хөрөнгийн хөрөнгийн
хөрөнгийн хөрөнгийн хөрөнгийн